

Reservation

Miljönämnden 2021-12-14

Ärende 11: Remiss från Näringsdepartementet – Vägen mot fossiloberoende jordbruk (SOU 2021:67), MN-2021-10722

Utredningen föreslår åtgärder och styrmedel för att stödja en utveckling mot ett fossiloberoende jordbruk. Syftet med utredningen har varit att ta fram förslag som både bidrar till målet om en konkurrenskraftig livsmedelskedja och klimatmålen.

Moderaterna anser att det är bra att utredningen tittar på åtgärder som kan öka konkurrenskraften på ett miljövänligt sätt, men menar att förslagen saknar förankring.

I utredningen konstaterar man att till 2030 måste biodrivmedel användas i befintliga arbetsmaskiner, då inga större arbetsmaskiner som drivs med förnybara drivmedel, el eller dylikt finns. Ett av förslagen i utredningen är att ta bort återbetalningen av dieselskatt och ersätta det med ett avdrag som minskar skatten för jordbrukare, oberoende av hur mycket diesel som köpts. Alla sådana ändringar riskerar att snedvrider konkurrensen för lantbrukare som anpassat sig efter gällande regler. Förslaget kan påverka användandet av olja men kan även göra att mekanisk bearbetning ersätts med kemisk i större utsträckning än idag.

Det viktigaste är dock att konkurrenskraften för svenskt jordbruk inte försämras ytterligare genom denna åtgärd. Då riskerar vi att våra svenska lantbruk blir utkonkurrerade av importvaror som producerats med andra metoder, där fossila bränslen och i Sverige förbjudna insatsmedel använts i högre grad. Återbetalningen av dieselskatten är till för att kompensera de svenska jordbruken för de högre skatterna och därmed den sämre konkurrenskraften. Att försämra konkurrenskraften utan att förbättra miljön innebär att mer produktion flyttar utomlands till ställen med sämre standard, vilket strider mot generationsmålet eftersom vi exporterar miljöproblem.

Redan idag är det bekymmersamt med stora prisökningar på energi och andra insatsvaror som behövs i jordbruket. Det måste ligga i stadens intresse att kunna upphandla svenskproducerade livsmedel även i framtiden.

Förslaget i sig innebär inte några ökade intäkter för jordbruket. Syftet är ju att underlätta en övergång till fossiloberoende och kompensera för kostnaderna. Det viktigaste är att konkurrenskraften inte försämras ytterligare av nya pålagor och ökade kostnader som inte ersätts. Då riskerar vi svenskt jordbruk. Ett avdrag är bra men kräver att det finns inkomster att dra av. Som det ser ut idag går branschen back utan EU-stöden.

Premien för biodrivmedel måste vara väldigt hög för att göra biodrivmedel intressanta, då de är dyrare än fossil energi i dagsläget. Vissa kan man inte köra med vid kallare temperaturer, de har lagringsproblem och sotar igen motorena. Premien måste också gå till förbrukaren och inte till tillverkaren. Biogas- och gödselgasstöd är bra men kommer bara ett fåtal till gagn. Att hävda att det ökar lönsamheten i branschen är direkt fel. Faktum är att inget av förslagen i utredningen ökar branschens konkurrenskraft eller lönsamhet.

Hälften av maten som produceras i Sverige produceras i Skåne. Ingen av de föreslagna åtgärderna ger någon positiv effekt för vare sig miljö eller lantbruk. Tvärtom. Det kommer leda till sämre lönsamhet och minskad produktion. Att fortsätta försämma villkoren jämfört med våra konkurrenter kommer obönhörligen leda till att produktion flyttar utomlands. Med lite mer adekvata lösningar har Malmö bra förutsättningar för att vara del i en grön omställning.

Moderaterna menar att förslaget borde avstyrkas i sin helhet. Då vårt yrkande inte vann gehör inkommer vi härmed med en reservation.

Helena Grahn (M)

Lars Myllenberg (M)